

2. Підтекстовка поліфонічних творів.

У зв'язку з тим, що голоси в твполіфонічних творах всупають не одночасно, створюється можливість для різночитання тексту. Голоси, які вступають з запізненням невзможі проспівати повний поетичний текст вокальної партії і змушені будуть його скорочувати, залишаючи при цьому тільки самі необхідні у смислового розумінні слова. Скорочування тексту – це єдиний шлях збереження поліфонічних властивостей підтекстовки хорової партитури, при цьому:

- 1) Всі хорові голоси у кожній новій побудові, по можливості, повинні почина свій вступ з того ж слова, з якого почав співати попередній голос. Ця умова вимагає особливої уваги при імітації, де при допомозі однакового тексту збільшується ймовірність подібності голосів, що імітують один одного. Але у випадках, коли імітація починається то з сильної, то з слабкої долі такту (а такі випадки у поліфонії застосовуються), дотримання цього правила є неможливим;
- 2) Закінчувати твір варто загальним для всіх партій словом або, хоча б фонетично схожим, складом;
- 3) Різночитання між хоровими партіями, які співають у одному і тому самому ритмі, не рекомендується, оскільки одночасне звучання двох текстів у загальному ритмі не сприймається, вони взаємно знищують один одного. Таким чином, слухач не має можливості зрозуміти зміст слів. І навпаки, різноритмічна подача тексту хоровими партіями через його повторність в кожному новому проведенні полегшує сприйняття тексту, і в цілому сприяє більшому проникненню в музичний образ;
- 4) Витримані і заліговані ноти в голосах, які перейшли в хорову партитуру з супроводу, повністю зберегти неможливо – їх приходиться в інтересах підтекстовки або роздріблювати, або збільшувати (заліговувати). Проте, і зайве дроблення користі не приносить;
- 5) Необхідно слідкувати за тим, що б ударні склади приходились на сильні і відносно сильні долі такту, а безударні – відповідно на слабкі. Як виняток, у деяких народних піснях, з метою збереження народнопісенних традицій, можуть відбуватися перестановки акценту на безударні склади. В таких випадках це необхідно зберегти і у решти голосів;
- 6) Привнесення у підтекстовку хорових партій різноманітних вигуків (*ой, гей, ох, ах,* і таке інше) може мати місце тільки у тих випадках, коли вони є в основному тексті. Так само властиві деяким народним пісням “обриви”, “скидування” звуку з наступним проспівуванням їх після цезури, доречні лише у випадках, коли вони відповідають манері підтекстовки вокальної партії даної конкретної обробки;
- 7) Спів хору закритим ротом, або на голосну (А, О, У та інші) має місце, але співати поліфонічні фрагменти краще з текстом, як про це вже говорилося раніше;
- 8) При аранжуванні творів з поліфонічним супроводом весь його матеріал переходить у звучання хорової партитури. Тому потреба в ньому після перекладення відпадає.

До всього вищевикладеного про методи хорового аранжування клавирів з контрастним і імітаційним складом супроводу наведемо декілька ілюстрацій з музичної літератури.